

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies nonus et decimus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romæ, 1925

Vita SS. Eustoliae Et Sopatrae

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72556](#)

A est prolixior, cuius epitomen habemus, SS. Eustoliae et Sopatiae Vita, uno tamen excepto, qui est codex Vaticanus graec. 807, membraneus, saec. X exaratus (1). Fol. 94-96^v continetur Vita S. Eustoliae, seu eiusdem memoriae διήγησις, non amplius integra, folia enim aliquot perierunt, exiguo tamen, ut verum fateamur, rei hagiographicae detrimento. Vita enim tota, cuius praecipuum partem habemus, rerum vacua erat, prolixis orationibus reperita, ut ex epitome satis efficitur. Si ergo aliquando reliqua reperientur perpauca iis addenda erunt quae de sanctis virginibus ex fragmendo colligimus.

(1) *Catal. graec. Vatic.*, p. 50. — (2) *Synax. Eccl. CP.*, p. 203.

Utinam de utraque, maxime autem de Sopatra, quam nemo praeter anonymum scriptorem eiusque sequaces Mauricii imperatoris filios annumeravit, certiora reperire contingat. Eustoliae et Sopatiae elogium breve hoc die martyrologio Romano inscriptum, eodem e fonte depromptum est.

VITA

2. Monasterium a sancta Eustolia conditum, ubi eiusdem festum agebatur, saec. X adhuc existit. S. Eustoliae monasterium.

testatur synaxarium cod. Paris. 1594: Tenebatur δὲ ἡ αὐτῆς σύναξις ἐν τῇ μονῇ αὐτῆς τῇ οὖσῃ πλησίον τῆς μονῆς τοῦ Παναγίου (2).

VITA SS. EUSTOLIAE ET SOPATRAE

E codice Vaticano gr. 807. Cf. Comm. praev. num. I.

E

Bίος καὶ πολιτεία τῆς ὁσίας καὶ μακαρίας Εὐστολίας ἥτοι μερικὴ τῆς αὐτῆς Εὐστολίας διήγησις.

Pro-
oemium.

1. "Ωσπερ ἡ ἀρτιγενῆς τῶν βροφῶν καὶ ὑποτίθιμος ἄπλότης τὴν ἐκ τῆς μητρικῆς θηλῆς διγράψας τοῦ γάλακτος πόσιν ὅστε² δύναμις δέδωσαν ἐπιτέλευτον³ καὶ ἐφέκεσθαι καὶ οὐδὲ ἀνέξω τις τῆς τῶν δογάρων συμμίξεως⁴ ἀπαρνεταί⁵ — ἐπεοβλόντας γάρ ἔξωσθεται καὶ βλαβήσῃ ὃδι τὴν τυρόσσαν τῷ βρέφει παρέξεται, — οὕτως ἡ ἀρτιπαγῆς καὶ ἀρρυθμός⁶ τῆς ἡμῆς φρενὸς νηπιότης ταῖς ἀμαβίᾳς θηλαῖς οὐαί βρέφος ἔνως τοῦ νῦν προσωπεύχοντα καὶ ἐπὶ τηλικούτων ἀφηγήσεον παρ' ὑμῶν προσκεκλημένη⁷ τελείωσιν· δεῖται τῇ ἑαυτῆς διατίθεμεν τὰ παραμετρῆσαι τοῦ λόγου τὸ τρόφιμον καὶ τῇ τῆς σιγῆς αἴταρεις περιποιήσασθαι ἑαυτῇ τὸ ἀκίνδυνον καὶ μὴ ζημιωθῆται τῇ τῆς προπετείας ἀπερεγεβλόσθει καὶ αὐτὸ τὸ πειρῶν τῆς δυνάμεως· τὸ γάρ φάστα πρὸς ἀπαντὰ τὴν ἐγχειρίην πεκτῆσθαι λίσταν ἀεὶ φιλοκίνδυνον καὶ θράσους ἐπέγνων συμμέτοχον. Ἀλλ᾽ ἐπεὶ τὰ τῆς πορώτης παρακοῆς ἡ ὑμέτερα πρόσταξις ὑπεμίησκεν καὶ ὡς ταύτης καρπὸν τὸν θάνατον ὑπεδείνειν, ἢν ὁ πρότος τοῦ παραδείσουν τονθῆταις φυτέσσαν τὴν τούτους βλάστην τὸ γένεν παρέτεμεν, καὶ ἐδεδίττετο τὴν ἀτελῆ τοῦ λόγου ἀπότεξιν, εἰλόμην τὴν ἐπανομένην διέπακοῆς ἀσθένειαν τῆς δὲ ἀντιθέτου παρακοῆς ἐπικύρων δυνάμεως· διὸ παρακαλῶ τὴν πρεσβύτιδα τῆς ὑμέτερας ἀκοῆς· δότε μοι τοῦ λόγου ματέντιαν, δῶτε τὰ κατὰ δύναμιν λέανας σύγνωτα τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἡλικίας τοῦ λόγου ποιῆσιν καὶ πρός τοὺς δύνατον ποιήσοντες δύσις τοῖς πεκτήροις⁸ ἔμιν συμπαρέφομαι⁹.

Eustolia
Romana

2. Φέρε οὖν τῷ ταύτης φωτικῷ καὶ ἀνδρῷ φαρμάκῳ τὴν ἀσθένειαν τοῦ λόγου ἡμῶν ἐπιδημάρτιαν¹⁰ καὶ πρόσθιαν τὴν ταύτην σημαίνειν.

1. — ¹ τῆς cod. — ² ὡς ἡ cod. — ³ ἐκμοιεῖσιν cod. — ⁴ συγμίξεως cod. — ⁵ ἀπαρνεται cod. — ⁶ ἄρρυθμος cod. — ⁷ προσβεβλημένη cod. — ⁸ βεβληκόσιν cod. — ⁹ σὺν παρέφομαι cod. — ¹⁰ οἱ ἀζιζόμεθα cod. — ¹¹ μέλλει cod. — ¹² ὁμοκέλευστον cod. — ¹³ ἐξ ὑψην cod. — Isa. 7, 15, 16.

Novembris Tomus IV.

28 οὐφάφασα

VITA

⁵ ἀφηλιον cod.

^{3.} — ¹ τῶν cod. — ² ita cod.; τῆς ἐν Βλαχέσονταις

*τιμωμένης exspectaveris. —³ ὕακνας cod. —⁴ ννσσο-
μέρον cod. —⁵ μέρονσαν cod.*

δικαιοσύνη

- A δικαιοσύνην αἰλονίων ἀγαθῶν ἐπεκτείνοντα
Psalm. ἐκουφίσεν καὶ τοῖς πέρησι δέδουκε, ὥστε λοι-
111, 9. πόν καὶ πάντων ἐγλώσσαις ἐφέρετο καὶ τὸ
ταῦτης θεοκαλλώπιστον ὄνομα πᾶσιν ἦν ἐμ-
μελέτημα¹. Οὕτως οὖν τὸν θείων ἀρετῶν ἐν
ἐαυτῇ συλλεξαμένη τὰ καίρια οἷον τὸ προστή-
νες, τὸ ικέσιον, τὸ ἀρχηγον, τὸ νηφαλέον, τὸ
πρᾶπον τὸ ἡσυχον, τὸ ἀνεπιφθονον, τὸ ἀτάκασον,
τὸ θεοφιλές καὶ φιλάδελφον, τὸ συμπαθές τε
καὶ κόσμιον, πᾶσαν κόσμος ἀληθῶς ἀνῆρας,
ὡς τιμοις λίθοις τοῖς ἀριστοῖς πλεονεκτημασιν
καταλάμπουσα. Τὴν ἐν τούτοις καὶ οὕτω προ-
κόπτουσαν οὐκ ἔστιν εἰπεῖν ἀπονενευέναι ποτὲ
πρόδη τὰ τῶν ἀντιπάλων αἰσχυλον παίγνιον, μᾶλ-
Phil. 3, 13. λον δὲ ἀποστολικὸς εἰπεῖν τῶν μὲν ὅπισθεν
ἐπιλέληπτο, πρόδη δὲ τὴν κατ’ ὅψιν τῶν ἀγαθῶν
ἀποδέουσαν ἐπετένετο² καὶ γάρ ἦν τῆς τῶν
δυσμενῶν δυμόνων πείρας πολυμαθῆς καὶ πο-
λέτροπος, ὃς ἐκ βρέφους πρόδη τὴν τούτων πά-
λην ἀποδοσμάνη καλῶς καὶ νικήσασα. Καθ’
ἐκάστην γάρ τὴν τούτων προσβολὴν καὶ ἐπή-
B φειαν, τὰ παρ’ ἑαυτῆς προβάλλοντα διὰ προσ-
ευχῆς ἀγνονόματα, ἀνέτοσεν τὴν ἐπιβον-
λὴν καὶ τὴν διακενῆς ματαύτητα· ὅτε γὰρ
- VITA
5. —¹ ἐν μελέτημα cod. —² cetera desunt.

DE S. THEOSTERICTO

MONACHO IN SYMBOLIS

H. D.

SAEC. IX?

Symbolorum
monachi
illustres.

Monasterium ἐν Συμβόλοις in tractu montis Olympi apud hagiographos non incelebre est. Habiuit quippe hegumenos, praeter Gregorium qui synodo VII subscriptis: ἥγονόμενος τῆς ἀγίας Θεοτόκου Συμβόλων (1), Theoclistum illum de quo in Vita S. Platonis (2) et in epistulis S. Theodori Studita (3), sed et ipsum S. Platonem. Synaxaria, ad diem 21 februarii, referunt elogium τοῦ δότον πατρὸς ἡμῶν Τιμοθέου τοῦ ἐν Συμβόλοις (4). Fuit et anonymus huius coenobii oeconomus, qui plurima pro fide orthodoxe perpessus, a S. Theodoro Studita, in litteris ad eum datis, laudibus cumulatur (5). Accedit hodierna synaxariorum annuntiatio: τοῦ δόστον Θεοστηρίκτου μοναχοῦ τοῦ ἐν Συμβόλοις, vel ut in aliis est librī: Θεοστηρίκτου προεβντέρου καὶ μοναχοῦ ἐν Συμβόλοις τοῦ Ὀλύμπου (6). In nonnullis codicibus ad diem sequentem reiecius est (7). A recentioribus item die 17 februarii recolitur memoria τοῦ δόστον πατρὸς ἡμῶν Θεοστηρίκτου, nulla adiecta laudatione praeclarior iocum illum metricum, que et Theosterictum nostrum exornant:

Θεοστηρίκτος τὸν Θεὸν πήξας βάσιν
οὗτος θεοστηρίκτος ἔργοις ὁράθη (8).

an ille
idem
S. Theostericti supersunt Acta. Fuit quidem in Bithynia Theosterictus monachus non incelebris,

(1) HARDOUIN, *Concilia*, t. IV, p. 285 c. —
(2) *Act. SS.*, April. t. I, p. 367. — (3) *Epist. 215*
ap. Mai, *Nova Patrum bibliotheca*, t. VIII, p. 183.
— (4) *Synax. Eccl. CP.*, p. 479. — (5) *Epist. 215*,
255, Mai, t. c., pp. 183-84, 207. — (6) *Synax.*
Eccl. CP., p. 205. — (7) Ibid., p. 211. — (8) *Du-*
kkakis, Μέγας Συναξαριστής, februar., p. 284. —

qui S. Nicetae hegumeni Medicensis, cuius et
discipulus fuit, Ἐπιτάφιον conscripsit (9). S. Nicetae πατέρα ἡμῶν constantier vocal, monasteriumque Medicense τὴν ἡμετέραν μονήν (10), ibique, dum scribebat, vitam eisid dicendus est, non vero ἐν Συμβόλοις. Verumtamen hoc notandum est, coenobium Symbolorum non vicinia sola sed et instituti similitudine cum Medicensi arte coniunctum fuisse, quod vel ex iis efficitur quae ipse Theosterictus narrat de Athanasio, monacho ἐν Συμβόλοις (11). Fuit ille e suo monasterio a patribus evocatus ad Medicensem, et a Nicephoro hegumeno Nicetae socius adiunctus. Alio autem loco refert biographus se defuncti Nicetae exequiis interfuisse eiusque corpus cum fratribus utriusque monasterii Medicium deduxisse: πάσῃ ἡ ἀδελφότης ἀμφοτέρων τῶν μοναστηρίων προεπέπομεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν μονήν (12). Porro, ut acute notavit Papenbrochius (13), alterum erat monasterium Symbolorum. Si quis contenderei Theosterictum eo potuisse amandari quemadmodum Athanasius ad Medicium vocatus fuerat, equidem non denegabo; neque tamen concedam id factum fuisse donec certis constet testimonis. Erravit qui Theosterictum Medicensem, post Nicetae obitum, hegumenum τῆς Πελεκητῆς creatum fuisse assertuit (14). Hegumenus ille cognominis iamdudum vivere desirat (15).

qui et
Medicius
monachus
fuit?

DE

(9) BHG. 1341. — (10) BHG. 1341, n. 12. —
(11) De quo *Act. SS.*, Oct. t. XI, p. 963-65. De monasterio Symbolorum etiam nonnulla collecta sunt Oct. t. X, pp. 917, 918. — (12) BHG. 1341, n. 48. — (13) *Act. SS.*, Aprilis t. I, p. 266. —
(14) A. HERGÈS, *Médicius*, in *Bessarione*, t. V (1899), p. 11. — (15) *P. G.*, t. C, p. 1164.